

Jaarverslag

januari 2017 - december 2017

Zonnehoeve

Zonnehoeve

Locatienummer: 202

Kwaliteitssysteem Zorgboerderijen

Versie 5.0 november 2017 © Federatie Landbouw en Zorg
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt
zonder voorafgaande toestemming van de Federatie Landbouw en Zorg.

Inhoudsopgave

Jaarverslag	4
Bedrijfsgegevens	4
1 Inleidende vragen voor het Jaarverslag	5
1.1 Wilt u een voorwoord aan het jaarverslag toevoegen?	5
1.2 Welke medewerkers zijn er op de zorgboerderij?	5
1.3 Waren er in het verslagjaar meldingen en/of incidenten?	5
2 Voorwoord	6
2.1 Voorwoord van de zorgboerderij	6
3 Algemeen	7
3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij	7
3.2 Algemene conclusies	9
4 Deelnemers en medewerkers	10
4.1 Deelnemers	10
4.2 Conclusies m.b.t. deelnemers	11
4.3 Personeel	12
4.4 Stagiaires	12
4.5 Vrijwilligers	13
4.6 Conclusies m.b.t. personeel, stagiaires en vrijwilligers	13
5 Scholing en ontwikkeling	14
5.1 De opleidingsdoelen van afgelopen jaar	14
5.2 Opleidingen, trainingen, informatie- en intervisiebijeenkomsten	14
5.3 Opleidingsdoelen komende jaren	15
5.4 Conclusies m.b.t. scholing en ontwikkeling	15
6 Terugkoppeling van deelnemers	16
6.1 Evaluatiegesprekken deelnemers	16
6.2 Conclusies uit de evaluatiegesprekken	16
6.3 Inspraakmomenten	17
6.4 Conclusies uit de inspraakmomenten	17
6.5 Tevredenheidsmeting deelnemers	18
6.6 Conclusies uit de deelnemerstevredenheidsmeting	18
7 Meldingen en incidenten	19

7.1 Ongevallen en bijna ongevallen	19
7.2 Medicatie	19
7.3 Agressie	20
7.4 Ongewenste intimiteiten	20
7.5 Strafbare handelingen	20
7.6 Klachten	20
7.7 Conclusies uit meldingen en incidenten	21
8 Acties	22
8.1 Voortgang actielijst, afgesloten acties	22
8.2 Voortgang actielijst, openstaande acties	26
8.3 Conclusies m.b.t. de actielijst	31
9 Doelstellingen	32
9.1 Doelstellingen voor de komende vijf jaar	32
9.2 Doelstellingen voor het komende jaar	32
9.3 Plan van aanpak	33
Overzicht van bijlagen	34

Jaarverslag

De certificering voor het keurmerk Kwaliteit Laat Je Zien is een continu proces. Iedere drie jaar vindt er een audit plaats op de zorgboerderij. In de tussentijd wordt elk kalenderjaar getoetst door middel van het jaarverslag. In het jaarverslag geeft de zorgboer(in) een weergave van alle ontwikkelingen op de zorgboerderij en legt hij/zij verantwoording af over het voldoen aan de eisen van het kwaliteitssysteem.

Dit jaarverslag heeft betrekking op:

Bedrijfsgegevens

Ondernemingsgegevens

Zonnehoeve

Registratienummer: 202

Priempad 6, 3896 LJ Zeewolde

Rechtsvorm Commanditaire vennootschap (cv) ingeschreven bij Kamer van Koophandel onder nummer 54261732

Website: <http://www.zonnehoeve.net>

Locatiegegevens

Zonnehoeve

Registratienummer: 202

Priempad 6, 3896 LJ Zeewolde

Aangesloten bij de Federatie Landbouw en Zorg via: Vereniging Zorgboerderijen Flevoland

1 Inleidende vragen voor het Jaarverslag

Door middel van onderstaande vragen wordt de inhoud, van een aantal hoofdstukken, van het jaarverslag bepaald.

1.1 Wilt u een voorwoord aan het jaarverslag toevoegen?

- Ja, Voorwoord toevoegen

1.2 Welke medewerkers zijn er op de zorgboerderij?

- Naast de ondernemer(s), is er personeel in dienst
- Naast de ondernemer(s), zijn er stagiaires
- Naast de ondernemer(s), zijn er vrijwilligers

1.3 Waren er in het verslagjaar meldingen en/of incidenten?

- Ja, van ongevallen en bijna ongevallen
- Ja, van klachten

2 Voorwoord

2.1 Voorwoord van de zorgboerderij

Zonnehoeve is een multifunctioneel agrarisch bedrijf op biologisch-dynamische grondslag, gevestigd in de Flevopolder. Akkerbouw, veeteelt en tuinbouw vormen de kern van de bedrijvigheid, daarnaast zijn er een bakkerij, manege en stoeterij, verwerking van agrarische producten, natuurbeheer en educatie/ informatievoorziening gerelateerde activiteiten, die in meer of mindere mate worden uitgevoerd op Zonnehoeve. Op het erf bevindt zich een aantal woonhuizen, waarvan een deel bestemd is voor beschermd wonen.

De zorgfunctie is met al deze onderdelen verbonden. Dit geldt zowel voor de dagbesteding, die geboden wordt, als voor de beschermde woonfunctie voor (jong)volwassenen. Vanuit respect voor de natuur, de mens en het dier wordt samen geleefd en gewerkt. Met het doel het aanwezige potentieel tot bloei te brengen.

3 Algemeen

3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij

Een beschrijving van de activiteiten op de zorgboerderij en de belevenissen van de deelnemers, medewerkers en zorgboeren. Ook veranderingen en ontwikkelingen op de zorgboerderij komen aan bod. Het kan gaan over bijvoorbeeld het zorgaanbod, een verbouwing, de financiering en de kwaliteitseisen.

Bedrijvigheid.

Duurzaamheid, goede zorg voor de aarde is waar het om draait in het agrarisch bedrijf. Grondbewerking en teeltwijzen worden vanuit die optiek vormgegeven. De koeien zorgen voor natuurlijke bemesting van de grond. Zorgdeelnemers worden meegenomen in de cyclus van grondbewerken en oogsten, en in de zorg voor het vee. Bij het ontwikkelen van nieuwe activiteiten op het erf, gerelateerd aan de kerntaken, worden altijd ook naast het sociaal en economisch belang de kansen en mogelijkheden voor de ontwikkeling van de zorgdeelnemers meegewogen. Zo is een breed scala van nevenactiviteiten ontstaan waar deelnemers onder begeleiding praktisch bezig kunnen zijn met heel diverse en afwisselende taken

Dit jaar hebben deelnemers zich met de ondernemers en medewerkers kunnen verheugen in een mooie-bovengemiddelde- oogst, van tarwe en bonen. Geëxperimenteerd is met de teelt van brouwergerst, en de eerste biertjes van eigen bodem zijn gebrouwen en op de markt gebracht. De melkproductie is aanzienlijk gestegen, en de kalfjes zijn weer probleemloos geboren. Het doel voor 2017- betere oogsten door intensivering van de bodemzorg- werd ruimschoots behaald. Voor 2018 is het plan nog preciezer de grond te bewerken en het onkruid te bestrijden. Ook zal worden geprobeerd de vervaardiging van melkproducten wat uit te breiden

In de tuinbouw is het hele jaar door bedrijvigheid waarin ook de deelnemers betrokken zijn. Zien en beleven hoe met goede zorg en aandacht vanuit zaad voedsel op je bord komt is een leerproces dat verder strekt dan de geteelde wortel of kool: het stemt tot nadenken over het eigen functioneren en het samenleven. Bijzonder was de pompoenenoogst in de herfst. Eén van de tuinders zoekt verdere verdieping van haar kennis als voedseldeskundige om die in te zetten voor Zonnehoeve

Voor een aantal dagbesteding deelnemers is-op hun verzoek- extra individuele begeleiding ingezet in de combinatie met het boerderijwerk, tot ieders tevredenheid.

Op vraag van deelnemers in de dagbesteding zijn de activiteiten met de paarden uitgebreid; het is mooi te zien hoeveel rust dat werken met paarden geeft. Het zomer ponykamp was weer goed bezocht, en de carrousel ridders weer Nederlands kampioen! Ook werd op de Zonnehoeve manege de professionele opleiding Equine Therapy verzorgd.

De bakkerij blijft een mooie werkervaringsplaats waar deelnemers kunnen leren in een nauw gestructureerde werkomgeving

De vorig jaar gestarte kippenren is een succes, deelnemers halen er veel plezier uit, en inmiddels wordt ook deelgenomen aan een fokproject voor een zgn. dubbeldoel biologisch kippenras.

Op een groot erf als dat van Zonnehoeve is altijd genoeg te klussen, een mooie bezigheid voor zorgdeelnemers, die zo niet alleen diverse doe-het-zelf- vaardigheden aanleren en daar dan -terecht- enorm trots op zijn, maar ook leren van het samenwerken, doorzetten, problemen oplossen. Afgelopen jaar is oa. flink geklust aan de verblijven van de 24uursdeelnemers en zijn de parkeerplaatsen opgeknapt. En iedereen heeft plezier van het -eindelijk- beter werkend internet!

De samenwerking met de Hofwebwinkel is geïntensiveerd -steeds meer Zonnehoeve producten kunnen worden geleverd, en ook in dat proces is plek voor de zorgdeelnemers.

Tenslotte, in de Boer-Burger Coöperatie wordt door middel van diverse activiteiten op Zonnehoeve de band met de burgers versterkt. De Open Dag was levendig, diverse schoolklassen uit BO en VO hebben voor een weekje hun kamp opgeslagen op Zonnehoeve. Talloze organisaties en bedrijven hebben gebruik gemaakt van de accommodatie op Zonnehoeve voor hun congres, jaarvergadering of scholingsdagen -altijd een beetje spannend voor de zorgdeelnemers die betrokken zijn bij de voorbereiding, de ontvangst en catering van de bezoekers! En vele belangstellenden uit binnen-en buitenland werden rondgeleid over het bedrijf.

Organisatie.

In de tweede helft van 2017 is onder leiding van een extern deskundige een intensief traject gestart voor ondernemers en medewerkers om gezamenlijk te bezinnen op visie, missie en de wijze waarop deze in de praktijk worden uitgewerkt, en de onderlinge samenwerking daarbij. In dit proces is afscheid genomen van 2 vennoten en medewerkers, en heeft een aantal medewerkers de stap naar het ondernemerschap als vennoot op Zonnehoeve gezet. Met het nieuwe elan van de volgende generatie en de neuzen gelijkgericht naar de toekomst, wordt zo voortgebouwd aan de ontwikkeling van Zonnehoeve op basis van de nog steeds geldende uitgangspunten in visie en missie. De deelnemers en hun ouders/begeleiders zijn op de hoogte gehouden middels bijeenkomsten, en waar wenselijk in gesprekken.

Financiering.

De financiering van de zorg blijft nog steeds een lastige en tijdrovende zaak. Veel extra overleg met externen, en veel administratieve handelingen zijn noodzakelijk. Geregeld is het nodig om hulp van een externe in te roepen voor de afhandeling van declaraties bij gemeenten. Het blijft een onwenselijke situatie dat administratieve problemen zo ten koste gaan van de tijd die beter gestoken kan worden in de daadwerkelijke begeleiding van zorgdeelnemers. En deze problemen brengen ook de financiële huishouding in lastig vaarwater.

Voor een deel van de zorgactiviteiten is het gezamenlijk optreden in de Coöperatie Boer en Zorg Flevoland in aanbestedingen een goede manier om de bijkomende lasten van de transitie in het sociale domein voor de uitvoerders enigszins te beperken.

Kwaliteit.

In het voorjaar van 2017 is het Handboek Kwaliteitssysteem herzien en geactualiseerd, ter voorbereiding van de -alweer vierde!- audit. Ook is een nieuwe RI&E uitgevoerd, en het plan van aanpak geactualiseerd. Tot genoegen is opnieuw het kwaliteitskeurmerk aan Zonnehoeve toegekend - een beloning voor veel en grondig/ tijdrovend werk. Tegelijkertijd heeft het werken aan het kwaliteitssysteem en de audit wel weer alle betrokkenen scherper gemaakt op wat kwaliteit is, hoe die te bieden en telkens te verbeteren. Eind 2017 kon de klachtenregeling worden aangepast aan de landelijke afspraken terzake. Voor de invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming per 25 mei 2018 worden in de organisatie de voorbereidingen getroffen, er is iemand aangewezen als Privacy functionaris.

Ondersteunend netwerk.

In het verslagjaar is intensief samengewerkt met Eigenwijs Herstel, een bureau dat vraag-specialistische ondersteuning biedt, en geleverd heeft, zowel voor deelnemers als medewerkers, aansluitend op de visie van Zonnehoeve vanuit het principe van het presentiemodel. Eveneens verzorgde Eigenwijs Herstel bijscholing (psychopathologie), casusbehandeling en supervisie. Het doel om samen sterker te worden, en de neuzen dezelfde kant op te krijgen/houden is met deze begeleiding behaald. Het Netwerkcentrum leverde een professional die begeleiding bood bij de overgang in de organisatie naar de nieuwe garde vennoten.

Bijlagen

- geactualiseerde bijlagen kwaliteitssysteem

3.2 Algemene conclusies

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de ontwikkelingen en situaties die bij "3.1 Het afgelopen jaar op de zorgboerderij" zijn beschreven.

We hebben ons in het verslagjaar kunnen verheugen op mooie oogsten. Zorgen zijn er geweest, en nog steeds aanwezig, over de gevolgen van de transitie in het sociale domein: met name de gebrekkige en tijdrovende financiële afhandeling brengt de organisatie in een lastig parket. Om deze last zoveel mogelijk te beperken is extra financieel-administratieve kracht aangetrokken, en de administratieve organisatie op dit punt aangepast.

Tevreden zijn wij met de ondersteuning die geboden werd bij het proces van herijking, de overgang naar het ondernemerschap van de nieuwe vennoten, en het afscheid van anderen. Het is soms een lastige, maar een vruchtbare periode geweest, en heeft geresulteerd in aanzienlijke versterking van de gezamenlijke draagkracht. Regelmatig gezamenlijk stilstaan en bezinnen op de uitgangspunten en koers is van belang, zo blijkt, en dit heeft een vaste plek gekregen op de jaaragenda van het teamoverleg.

De doelen die gesteld waren voor 2017 zijn grotendeels behaald (agrarische productie,bezetting zorgdeelnemers , updaten kwaliteitssysteem en RI&E, verlenging keurmerk), op een aantal punten (incasso, bezetting tienermoeders) wordt met hernieuwde inzet in 2018 verder gewerkt. Dat geldt ook voor de teambuilding. Er is wat ruimte voor uitbreiding van de dagbesteding specifiek in de tuinbouw. Verder proberen we de aanvulling "Wonen"op het keurmerk te verkrijgen-dit was al vergaand voorbereid voor de audit van 2017, maar kon daarin om procedurele redenen helaas niet worden meegenomen.

4 Deelnemers en medewerkers

4.1 Deelnemers

Een beschrijving van de doelgroepen, het aantal deelnemers en de wijzigingen hierin.

Zonnehoeve biedt drie verschillende zorgvormen aan; dagbesteding, beschermd wonen en een moeder-kindhuis. De zorgzwaarte wisselt van zwaar naar licht, momenteel is het zwaarste profiel te vergelijken met ZZP5. De deelnemers op Zonnehoeve kopen de zorg in via Jeugdwet, WMO of Wlz. Om aan de zorgvraag te voldoen biedt Zonnehoeve verschillende begeleidingsvormen; dagbesteding, individuele begeleiding op locatie, persoonlijke verzorging, huishoudelijke hulp, gezinsbegeleiding en 24-uurstoezicht.

De deelnemers zijn grofweg in een aantal doelgroepen te onderscheiden.

gehandicaptenzorg

- verstandelijke beperking (niet lager dan een matig verstandelijke beperking 50/55)

GGZ

- psychisch / psychiatrische hulpvraag
- verslavingsachtergrond
- Burnout
- stoornis in het autistisch spectrum

Jeugdzorg

- jeugd tot 12 jaar
- jeugd van 12 -18 jaar

Bij het aannemen van deelnemers wordt er altijd aandacht besteed aan de al aanwezige groep deelnemers. Het is belangrijk dat de potentiële deelnemer binnen de groepsdynamiek een plek kan vinden. Hiervoor zijn twee contra indicaties vast gesteld;

- oncontroleerbare agressie naar zichzelf of andere
- een actieve verslaving die negatieve invloeden kan hebben op veilige sfeer van Zonnehoeve

Overzicht Deelnemers

Doelgroep	01-01-2017	Instroom	Uitstroom	31-12-2017
Dagbesteding	23	3	0	26
Beschermd Wonen	9	2	2	9
Moeder en Kindhuis	7	5	12	0
Totaal	39	10	14	35

Over het algemeen zijn de deelnemersaantallen stabiel gebleven of iets verhoogd. Gezien de ontwikkelingen in 2017 is het een resultaat waar de begeleiding tevreden over is. Gedurende het jaar is er altijd gewaarborgd dat de deelnemers de Zonnehoeve als een prettige en veilige plek ervaren. Dit is de focus van het zorgteam geweest wat als resultaat heeft gehad dat de groep deelnemers stabiel is geweest. In 2018 ligt de focus juist meer op uitbreiding van de dagbesteding en meer projectmatig te werk gaan. Hierover is meer informatie te vinden bij de doelstelling.

Binnen de groep van het Beschermd Wonen zijn er twee deelnemers uitgestroomd. De eerste is uitgestroomd vanwege oncontroleerbare agressieproblemen. Zijn impulsieve acties werden te oncontroleerbaar voor de woongroep. Er is geprobeerd om dit onder controle te krijgen i.s.m. met zijn psychiater maar uiteindelijk is er een nieuwe woonplek voor hem gevonden. De tweede uitstroomdeelnemer had zijn ontwikkeling op Zonnehoeve afgerond en was toe aan meer zelfstandigheid. Hij woont nog wel op Zonnehoeve maar zit nu in een uitstroomtraject i.p.v. een Beschermd Woontraject.

Bij het Moeder en Kindhuis is er wel een enorme verschuiving te zien. Dit is het resultaat van de wisseling van ondernemer ter zake. De jonge moeders die onder de verantwoordelijkheid van de uittrekkende ondernemer vielen zijn met haar mee verhuisd, overgeplaatst of een zelfstandig woontraject in gegaan. De nieuwe ondernemer heeft zich al sterk ingezet om het netwerk van Zonnehoeve te versterken. Er zijn banden gelegd met diverse actoren in het veld om een zorgketen aan te kunnen bieden met veel mogelijkheden. Het is de doelstelling dat vanaf het derde kwartaal het moeder en kindhuis voor 80% gevuld is.

4.2 Conclusies m.b.t. deelnemers

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de deelnemersgroep en wijzigingen hierin.

De deelnemersgroep is nog steeds erg passend binnen de missie en visie van Zonnehoeve. De manier waarop de deelnemers met hun eigen tempo en talenten kunnen integreren in de activiteiten op de boerderij is nog steeds dynamisch. Er kan geconcludeerd worden dat de deelnemers Zonnehoeve als prettige en veilige plek zien. Omdat Zonnehoeve erg veel potentie heeft kan het de variatie aan deelnemers nagenoeg alles bieden wat ze nodig hebben. Doordat de deelnemers zich betrokken voelen binnen de gemeenschap ervaren ze veel bewegingsvrijheid om zichzelf te zijn. Het stabiel houden van de deelnemersgroep is goed gelukt temidden van alle ontwikkelingen in het jaar 2017.

Dit is mede mogelijk gemaakt doordat er goed geluisterd is naar de resultaten van het tevredenheidsonderzoek van afgelopen jaar. De belangrijkste feedback was toen: duidelijke communicatie zowel binnen het team als naar de deelnemers en niet nakomen van afspraken. Hiervoor zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd om deze fouten te voorkomen. Een van de voorbeelden is een communicatiebord in de kantine waar alle belangrijke punten van de week op worden genoteerd.

De focus van 2018 zal ten eerste liggen op het behouden van de stabiliteit en vanuit daar de potentie van de boerderij nog meer te benutten zodat de deelnemers zich optimaal kunnen ontwikkelen.

4.3 Personeel

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met het personeel op de zorgboerderij.

Binnen het personeelsbestand van Zonnehoeve zijn enkele wijzigingen geweest. Enige dynamiek binnen het personeel is gewoon vanwege de omvang van Zonnehoeve. Afgelopen jaar hebben drie personeelsleden hun ontslag in gediend en deze vacatures zijn gelijk weer ingevuld. De ontslagen waren alle drie in verband te brengen met een van de vertrekkende ondernemers. Bij het invullen van de vacatures is heel bewust gekeken naar ontbrekende kwaliteiten en hoe de nieuwe personeelsleden het beste tot hun recht konden komen.

Mede vanwege de wisselingen in het team waren de functioneringsgesprekken van veel waarde afgelopen jaar. Met alle werknemers zijn de functioneringsgesprekken gehouden en van elk gesprek is een verslag vastgelegd in het dossier. Over het algemeen zijn de functioneringsgesprekken positief uitgevallen. Het meest opvallende aandachtspunt vanuit de werknemers was communicatie. Vanwege de veranderingen is het essentieel dat er duidelijk en direct gecommuniceerd wordt met de werknemers. Dit is opgepakt door bijeenkomsten te organiseren waarin het personeel de gelegenheid kreeg om geïnformeerd te worden en de vragen te stellen. Het personeel is voelt zich betrokken en is gemotiveerd met elkaar de schouders eronder te zetten. De verbinding tussen de mensen op Zonnehoeve kwam naar voren als sterk positief punt.

4.4 Stagiaires

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met de stagiaires op de zorgboerderij.

In totaal liepen er twee stagiairs in het zorg in 2017. Één stagiair vervulde een BBL stageplek voor de opleiding Pedagogisch Medewerker Jeugdzorg Niveau 4 en de andere vervulde een parttime stageplek met de opleiding Begeleider Specifieke Doelgroepen Niveau 3.

Beide stagiairs hebben hun eigen ontwikkeltraject vormgegeven in overleg met de stagebegeleider en praktijkbegeleider. Ze worden gekoppeld aan een gecertificeerde praktijkbegeleider op Zonnehoeve. De praktijkbegeleider houdt het dagelijks overzicht, ondersteunt met het uitvoeren van opdrachten en evalueert regelmatig. Daarnaast wordt er op Zonnehoeve een beoordelaar aangewezen die tenminste HBO opgeleid is om de beoordeling van de stagiair af te tekenen.

In de gesprekken is er altijd ruimte voor de stagiairs om feedback te geven aan de begeleiding/Zonnehoeve. Over het algemeen zijn de stagiairs zeer tevreden over hun stageplek op Zonnehoeve. De positieve feedback is: veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling, veel verantwoordelijkheid, ruimte voor eigen initiatief en prettig gelijkwaardige begeleiding. Opbouwende feedback is: (vooral in het begin van de stage) weinig sturing/kaders, veel contact met verschillende mensen en afwijkende visie op zorgverlening. Deze feedback hebben we mee genomen in het stagebeleid en dit heeft geresulteerd in een transparant stagebeleid met veel uitdagingen. Stagiairs weten daardoor vanaf het begin waar ze aan toe zijn en kunnen zich optimaal ontwikkelen.

4.5 Vrijwilligers

Een beschrijving van hoe het afgelopen jaar is gegaan met de vrijwilligers op de zorgboerderij.

Er is een erg stabiele groep met vrijwilligers op Zonnehoeve aanwezig. Elke vrijwilliger heeft zijn eigen verantwoordelijkheid/takenpakket. Zo heeft ook elke vrijwilliger een vast aanspreekpunt die goed aansluit bij de verantwoordelijkheden/takenpakket. De begeleider van de vrijwilliger overziet de uitvoering van de taken, stuurt bij wanneer nodig en voert evaluatiegesprekken. Evaluatiegesprekken met vrijwilligers hebben op Zonnehoeve dezelfde stijl als een functioneringsgesprek met een werknemer. De vrijwilligers geven veelal de feedback dat ze serieus worden genomen, zich daadwerkelijk betrokken voelen binnen het team en ervaren dat ze iets toe te voegen hebben.

bedrijfsonderdeel	Aantal vrijwilligers	Uren per week	Algemene taakomschrijving
zorg	2	16	Creatieve momenten / ondersteuning activiteiten
Boerderij	1	8	Ondersteuning veehouderij
Paardenhouderij	1	8	Ondersteuning opvoeding jonge paarden
Zonnehoeve breed	1	8	Vervoer algemeen
Totaal	5	40	

4.6 Conclusies m.b.t. personeel, stagiaires en vrijwilligers

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van de inzet en omgang met personeel, stagiaires en vrijwilligers.

Het huidige personeel is zeer gemotiveerd en heeft een groot draagvlak. De dynamiek binnen de groep is positief en met veel passie. Vanwege de grote variatie binnen het team kan ieder elkaar met hun specifieke kwaliteiten aanvullen en zo de groep sterker maken. Uit de functioneringsgesprekken is gebleken dat duidelijke en transparante communicatie een van de belangrijkste factoren is om het team sterk te houden. Daarnaast wordt de gelijkwaardigheid, de betrokkenheid en de gedragen verantwoordelijkheid genoemd als belangrijk kernpunten. Om de groep sterk te houden worden er geregeld bijeenkomsten georganiseerd waarin het groepsgevoel aangesproken wordt. Dit kan variëren van de weekopening wanneer iedereen bij elkaar komt tot een speciaal georganiseerde avond.

Naast het zijn van een sterke groep is persoonlijke ontwikkeling van de personeelsleden ook een focus. Er zijn veel verschillende specialisten op Zonnehoeve aanwezig en ieder heeft hierbij zijn eigen ontwikkelingsweg. Het is belangrijk dat iedereen hier zijn ruimte voor krijgt en ook de mogelijkheid heeft zich door te ontwikkelen. Dit onderwerp komt daardoor ook bij elk functioneringsgesprek weer ter sprake.

Het zorgteam van Zonnehoeve is bevoegd en bekwaam om onze deelnemers te begeleiden. Alle medewerkers van het zorgteam zijn in bezit van een zorgopleiding van niveau 4 of hoger. Daarnaast zijn 3 begeleiders SKJ geregistreerd, 1 begeleider zit in het voortraject van het SKJ en zijn er nog 3 begeleiders bij het registerplein geregistreerd. Naast het opgeleide zorgteam zijn ook overige personeelsleden van bijvoorbeeld de paardenhouderij bereid om zich bij te scholen om zo meer begrip voor de deelnemers te ontwikkelen.

5 Scholing en ontwikkeling

5.1 De opleidingsdoelen van afgelopen jaar

In de opleidingsdoelen beschrijft de zorgboer(in) hoe de kennis en vaardigheden van de begeleiders op peil wordt gehouden. Door veranderingen in doelgroepen of zorgzwaarte, veranderingen in wetgeving, etc. zal scholing regelmatig nodig zijn. Daarnaast is het onderling uitwisselen van kennis, informatie en casuïstiek belangrijk voor de ontwikkeling van de zorgboer(in) en medewerkers.

Bij dit onderwerp gaat het om de kennis en vaardigheden, de opleidingen kunt u bij 8.5.2 beschrijven.

Van belang op Zonnehoeve is dat vanuit een gezamenlijk gedeelde visie wordt geleefd en gewerkt, en zorgdeelnemers worden opgenomen in de gemeenschap. 2017 was het jaar waarin herijking plaats vond, en in dat proces zijn veel scholingsactiviteiten ondernomen: groepsdynamiek, supervisie, intervisie, bijscholing presentiemodel, etc. onder leiding van externe professionals. Het resultaat is een eensgezinde ploeg van ondernemers en medewerkers die met elan verder bouwt, werkt en zorgt.

Aan netwerkbijeenkomsten van oa. de Flevolandse boeren en de coöperatie werd deelgenomen, om ervaringen uit te wisselen, collegiale consultatie en gezamenlijk beleid te zoeken in de veranderingen in de zorgsector. De bijeenkomsten zijn leerzaam, en hebben ook geleid tot gezamenlijk optreden, bv. bij de aanbestedingen van gemeenten.

Verder worden ook landelijke studiedagen en symposia bezocht, om de kennis van zowel de agrarische zaken als de zorg op peil te houden en nieuwe op te doen.

En voor sommigen is een individueel begeleidingstraject nuttig gebleken in het verbeteren van het eigen functioneren.

5.2 Opleidingen, trainingen, informatie- en intervisiebijeenkomsten

Een beschrijving van welke scholing afgelopen jaar is gevolgd, wie eraan hebben deelgenomen en of de scholing met goed gevolg is afgerond.

In de bijlage is een lijst(datum-aard van scholing-deelnemers) opgenomen van alle scholingsactiviteiten door Zonnehoeve ondernemers en medewerkers in 2017 gevolgd. Samengevat betreft het ruim 40 activiteiten, variërend van coachingsbijeenkomsten van het ondernemers-en het zorgteam, een aantal bijeenkomsten zorgeducatie, intervisie en collegiale toetsing tot netwerkbijeenkomsten en preparatengebruik.

Bijlagen

- scholingsactiviteiten 2017 zonnehoeve

5.3 Opleidingsdoelen komende jaren

Een beschrijving van de opleidingsdoelen voor de komende periode.

Het gezamenlijk bewustzijn van de doelen, visie en missie moet met enige regelmaat getoetst blijven worden aan het handelen in de dagelijkse praktijk van de zorg en het agrarisch bedrijf: teamcoaching, intervisie en studiedagen zijn daarvoor geijkte instrumenten. Tegelijkertijd kennen zowel de zorg als de agrarische bedrijvigheid voortdurend inhoudelijke ontwikkelingen: gerichte studiedagen, en bijeenkomsten met collega's elders in het land zorgen voor feedback, inspiratie, en nieuwe kennis en vaardigheden. Uiteraard worden ook de scholingen gevolgd die nodig zijn voor het behoud van de registratie in de beroepsregisters. De bedrijfshulpverleningscursus zal in 2018 weer op het erf georganiseerd worden, zodat alle ondernemers, medewerkers en vrijwilligers de gelegenheid hebben het certificaat te behalen, dan wel te verlengen.

5.4 Conclusies m.b.t. scholing en ontwikkeling

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van scholing en ontwikkeling.

In 2017 is ruim aandacht en tijd besteed aan teambuildingsactiviteiten, het was nodig om de neuzen weer dezelfde kant op te krijgen, en de gezamenlijke basis te verstevigen. Deze doelen zijn behaald door de gevolgde werkwijze. Daarbij is de sturing door externen van waarde is gebleken. In 2018 zal de teambuilding op passende wijze worden voortgezet. Netwerk- en externe studiebijeenkomsten zijn onverminderd van belang gebleven voor het bij-blijven op het vakgebied, de collegiale toetsing, en het opdoen van inspiratie en nieuwe ideeën, en zullen dan ook in de toekomst waar mogelijk bezocht worden. De BHV training voor alle Zonnehoevers, en de scholingsactiviteiten voor het behoud van de opname in de beroepsregisters zijn vanzelfsprekend vast onderdeel van de jaarlijkse scholing.

6 Terugkoppeling van deelnemers

De kwaliteit van de zorgverlening van zorgboeren wordt mede getoetst aan de hand van evaluatiegesprekken, inspraakbijeenkomsten en deelnemerstevredenheidsmeting. De reacties van de deelnemers die hiermee worden verzameld, geven belangrijke informatie aan de zorgboer(in).

6.1 Evaluatiegesprekken deelnemers

Elke deelnemer heeft jaarlijks een evaluatiegesprek met de begeleiding en eventuele betrokkenen waarin wordt besproken hoe de deelnemer de zorg op de zorgboerderij ervaart en of de begeleidingsdoelen zijn behaald. In deze paragraaf wordt beschreven hoe de evaluatiegesprekken zijn verlopen.

Met iedere zorgdeelnemer wordt tenminste 1x per jaar een evaluatiegesprek gehouden waarin de voortgang van het begeleidingsplan wordt besproken. Waar nodig en mogelijk is daarbij een ouder of verzorger aanwezig. Onderwerpen zijn de tevredenheid met de geboden begeleiding, de activiteiten, de ontwikkeling die de deelnemer heeft doorgemaakt, of de gestelde doelen zijn bereikt, de sfeer op het erf. Aan de hand van de uitkomsten van het gesprek wordt het begeleidingsplan zonodig bijgesteld, en waar gewenst de begeleiding en de activiteiten aangepast. Zo'n individueel gesprek wordt in veel gevallen meerder keren per jaar gehouden, zowel op initiatief van de begeleider alsook op dat van deelnemer of diens ouder/verzorger.

Verder worden wekelijks zgn koffietafelgesprekken gevoerd, waar deelnemers de gelegenheid krijgen om inbreng te hebben in de dagelijkse gang van zaken rond hun verblijf op Zonnehoeve.

Waar mogelijk leiden verzoeken en suggesties van de deelnemers tot aanpassingen. Zo is voor sommige deelnemers, die daar duidelijk behoefte aan hadden, de begeleiding naar 1 op 1 opgeschakeld, en zijn voor alle deelnemers de activiteiten met paarden uitgebreid.

In algemene zin is het waardevol voor de organisatie om dmv evaluatiegesprekken feedback te krijgen op hetgeen geboden wordt, en zo de dienstverlening verder te kunnen verbeteren.

6.2 Conclusies uit de evaluatiegesprekken

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de evaluatiegesprekken. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Het is een goede zaak tenminste 1x per jaar met de deelnemer stil te staan bij de voortgang die gemaakt wordt, en eventueel noodzakelijke of wenselijke aanpassingen in zijn/haar begeleidingsplan: deelnemer en organisatie hebben daar baat bij, en kunnen zo meer gericht werken aan de ontwikkeling van de deelnemer.

Suggesties voor verbetering zijn altijd welkom en worden als maar enigszins mogelijk is doorgevoerd. Veel van die suggestie en verzoeken komen overigens ter tafel tijdens de koffie/lunch pauze, een ongedwongen en minder geprotocolleerde gelegenheid voor deelnemers om te zeggen wat hen op het hart ligt, zo is onze ervaring. Eén van de vrijwilligers, die frequent aanwezig is, fungeert als intern vertrouwenspersoon en geeft door wat nodig is aan de begeleiders. En ondertussen houden de begeleiders natuurlijk ook tijdens de activiteiten hun ogen en oren goed open voor signalen!

6.3 Inspraakmomenten

Minimaal ieder kwartaal wordt er op de zorgboerderij een inspraakmoment gehouden. Hierbij krijgen alle deelnemers de gelegenheid om met elkaar aan te geven wat ze graag anders of toegevoegd zouden willen zien op de zorgboerderij.

Over de invulling van de inspraakbijeenkomsten-4 gepland- is goed nagedacht, uitnodigingen met agenda(standaard de algemene gang van zaken op Zonnehoeve en evt seizoensgebonden thema's) zijn verstuurd, maar de aanwezigheid van ouders/verzorgers op die bijeenkomsten was zeer beperkt, behalve op de bijeenkomst waar het proces van herijking van de organisatie was geagendeerd. Daar werd de geboden informatie en daarop volgende gedachtewisseling door de bezoekers op prijs gesteld.

Bij navraag naar de redenen van afwezigheid bij deze bijeenkomsten was veelal de reactie dat, wanneer de ouder/verzorger met vragen of opmerkingen zit, hij/zij die wel in de directe contacten met Zonnehoeve kwijt kan, en naar bevrediging ziet afgehandeld. We blijven ons bezinnen op een meer publiek trekkende invulling van deze inspraakmomenten, tot op heden hebben wij de oplossing niet gevonden -ook niet bij navraag om suggesties in ons netwerk,

6.4 Conclusies uit de inspraakmomenten

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de inspraakmomenten. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

In algemene zin moeten we concluderen dat de geagendeerde driemaandelijks inspraakmomenten gezien de bezoekcijfers kennelijk weinig aantrekkingskracht hebben, en alleen wanneer er majeure thema's op de agenda staan ouders/verzorgers geïnteresseerd zijn, en dat ze overigens hun ei goed kwijt kunnen wanneer zij dat wensen. Desalniettemin blijven we het proberen!

In het contact met de deelnemers en verzorgers worden veel aandachtspunten direct opgepakt. De deelnemers/verzorgers voelen zich betrokken bij Zonnehoeve en in hun kracht om invloed te hebben op de situatie waarin zij zitten. Opvallende thema's van afgelopen jaar zijn structuur, communicatie naar derde (gemeente/school/financierders) en nieuwe uitdagingen. Deze thema's worden over het algemeen op deelnemer niveau aangepakt en waar mogelijk geïntegreerd in het geheel om meerdere deelnemers baat te laten hebben van nieuwe ontwikkelingen. Zo is er een nieuw planbord opgehangen om duidelijkere structuur te kunnen bieden, maar worden er ook persoonlijke roosters aangepast om meer uitdaging te creëren binnen een veilige omgeving. De deelnemers/verzorgers voelen zich over het algemeen serieus genomen en ondersteund door de zorg op Zonnehoeve.

6.5 Tevredenheidsmeting deelnemers

Ieder jaar wordt de tevredenheid van de deelnemers gemeten. De zorgboerderij kan hiervoor zelf een vragenlijst opstellen of gebruik maken van bestaande instrumenten. De deelnemers kunnen de vragenlijst anoniem invullen.

De meting heeft stond voor eind 2017 op de planning, helaas is het niet gelukt de vragenlijsten tijdig bij de deelnemers te krijgen. Voor de tevredenheidsmeting worden de vragenlijsten uit ons handboek kwaliteitssysteem gebruikt. De onderwerpen hebben betrekking op de geboden begeleiding, de groep, de sfeer, de deelname aan activiteiten, de wensen voor aanvullingen/veranderingen, en een categorie "overig".

De vragenlijsten zullen de eerste week van maart zowel digitaal als op papier verdeeld worden onder de deelnemers. De verwerkte resultaten worden halverwege april verwacht. De mogelijkheid om over te gaan op 'Vanzelfsprekend' is een optie die momenteel serieus overwogen wordt in het team. Als er wordt over gegaan op 'Vanzelfsprekend' zal dat vanaf het volgende verslagjaar zijn.

Uit het tevredenheidsonderzoek is gebleken dat Zonnehoeve begeleiding een 6,9 krijgt van de deelnemers en een 7,2 voor de activiteiten genomen over het jaar 2017. Punten die naar voren kwamen waren voornamelijk communicatie en structuur. Dezelfde thema's die naar voren komen tijdens onze gesprekken met de deelnemers. Dit zullen in 2018 onze aandachtspunten blijven waarop we ons als zorg nog verder kunnen ontwikkelen. Over het algemeen genomen zijn de deelnemers nog steeds positief over de zorg op Zonnehoeve waar binnen ze zich kunnen ontwikkelen. In de bijlage de verwerking van de vragenlijsten van de deelnemers.

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

Bijlagen

- resultaten tevredenheidsonderzoek 2017

6.6 Conclusies uit de deelnemerstevredenheidsmeting

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het verloop van de tevredenheidsmeting. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

De resultaten van het tevredenheidsonderzoek waren over het algemeen positief. Mensen voelen zich op Zonnehoeve serieus genomen en de boerderij biedt een veiligheid waarbinnen ze zich kunnen ontwikkelen. Duidelijkheid en structuur zijn punten die in 2017 duidelijk in de aandacht van onze eigen ontwikkelingen zullen zijn. Hiervoor zijn al een aantal aanpassingen gedaan en deze worden nog verder uitgewerkt. Het vernieuwde planbord is een duidelijk voorbeeld hoe er meer structuur in de dag is aangebracht, evenals persoonlijke (picto)roosters en aangepaste dagen. Om de communicatie te verbeteren is er een nieuw mailadres aangemaakt in 2018 speciaal voor de zorg om de mensen nog beter op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen/belangrijke zaken.

Afgelopen jaar was een roerig jaar waarin veel gebeurd is waardoor duidelijkheid en structuur nog belangrijker waren voor de deelnemers. De stabiliteit die het biedt is belangrijk om hun ontwikkeling te stimuleren zonder dat dit de uitdaging in de weg staat. We zullen dus op dezelfde voet door blijven gaan om de deelnemers een zo optimaal mogelijke situatie te bieden om zich te ontwikkelen.

7 Meldingen en incidenten

Op een zorgboerderij wordt geleefd en gewerkt in kleine of grote groepen, er wordt gewerkt met dieren gereedschap. Daarbij kunnen ongevallen of incidenten voorkomen. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat er op de zorgboerderij is voorgevallen, hoe er met deze situaties is omgegaan, wat er uit de analyse van de situatie kan worden geleerd en tot welke acties dit heeft geleid. Voor alle meldingen en incidenten geldt dat de privacy van betrokkenen voorop staat. Wanneer om privacyredenen een melding of de toelichting daarop niet kan worden gepubliceerd, heeft de zorgboer(in) in een bijlage verantwoording afgelegd. Deze bijlagen worden niet gepubliceerd.

Wanneer er geen meldingen en/of incidenten hebben plaats gevonden, is dit hoofdstuk verder leeg.

7.1 Ongevallen en bijna ongevallen

Alle ongevallen en bijna ongevallen moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een enkel ongeval of een reeks van kleine ongevallen kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

De melkmachinereparateur verwondde zich aan het apparaat: EHBO werd direct ter plekke verleend(M), en betrokkene is naar de huisartsenpost gebracht, waar hij verder behandeld is , en vandaar uit weer naar huis teruggekeerd. Er is adequaat gehandeld, de eerste hulp op het erf bleek goed georganiseerd.Dit geeft vertrouwen.

Werknemer G raakte bij het schoonmaken van het-uitgeschakelde!- strokanon met zijn vinger bekneld, en liep daarbij een wond in een vinger op: na eerste hulp(verbinden van wond M) is één van de begeleiders(T) met het slachtoffer naar de huisarts gegaan, waar de wond verder is verzorgd. Geen blijvende schade, vooral schrik. Met werknemer is achteraf nog eens rustig over het voorval nagepraat, en bleek de schrik(en de pijn) al verdwenen. Ook bij dit ongeval werd adequaat en snel gehandeld.

Volwassen cliënt R kwam in aanraking met een kan heet water, direct adequaat verzorgd door omstanders, al vóór de eerste hulp medewerker van dienst(M) ter plekke kon zijn. Dit thuisongelukje is goed opgevangen, met R is nog even nagepraat over zijn ervaring, geen ernstige gevolgen. En geleerd dat niet alleen bij kinderen , maar ook volwassenen een ongeluk in een klein hoekje kan zitten, en waakzaamheid geboden blijft.

Cliënt M viel- struikelpartij- en kneusde elleboog. Begeleider M heeft huisarts gebeld om advies, en is vervolgens met cliënt naar ziekenhuis Eerste Hulp gegaan. Daar bleek de kwetsuur een kneuzing, en kon met behandeladvies naar huis worden teruggekeerd. Ook met M is de gang van zaken naderhand nog besproken, en is geconstateerd dat goed gehandeld was.

Geleerd is dat het van belang is de eerste hulp vaardigheden en verantwoordelijkheden scherp te houden: met zoveel mensen op het erf kan altijd wat gebeuren waarbij snel en adequaat handelen vereist is.

7.2 Medicatie

Op de zorgboerderij worden medicijnen verstrekt en/of toegediend wanneer de begeleiding daarvoor bevoegd en bekwaam is. Het kan ook zo zijn dat een deelnemer zelf medicijnen meeneemt en inneemt gedurende het verblijf op de zorgboerderij. Wanneer er een incident plaatsvindt rondom de medicatie moet dit worden vastgelegd. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.3 Agressie

Alle agressie-incidenten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.4 Ongewenste intimiteiten

Alle incidenten rondom ongewenste intimiteiten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.5 Strafbare handelingen

Alle incidenten rondom strafbare handelingen moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan wat er is voorgevallen en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een incident kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Dit onderwerp is nu niet van toepassing. Pas zo nodig de inleidende vragen (Hfd. 1) aan om het onderwerp toe te voegen aan uw jaarverslag.

7.6 Klachten

Alle klachten moeten worden vastgelegd. In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) aan welke klachten zijn ingediend en hoe hiermee om is gegaan. Door in te zoomen op een klacht kan inzicht worden verkregen in de oorzaak en eventuele verbeteringen worden ingezet.

Twee cliënten van het tienermoederhuis hebben samen klachten geuit over de werkwijze van hun hoofdbegeleidster. Bureau EigenwijsHerstel is ingeschakeld om met betrokkenen helder te krijgen waar de bezwaren precies betrekking op hadden, het onderlinge gesprek weer vlot te trekken en een oplossing te vinden voor de gerezen problemen. Voor de cliënten was dat voldoende respons op hun klachtmelding. Zij hebben hun begeleidingstraject voortgezet. Voor de ondernemers was deze klacht ook een signaal in het al lopend gesprek over de gedeelde visie en daaruit voortvloeiende werkwijze in de zorg op Zonnehoeve. Verschil van inzicht hierover heeft ertoe geleid dat van de betrokken hoofdbegeleidster afscheid is genomen.

Cliënt uit de 24uursbegeleiding klaagde over naar haar gevoel onvoldoende zorgverlening in de afgelopen periode. Onder leiding van EigenwijsHerstel is met alle betrokken begeleiders en hulpverleners het gesprek aangegaan. De klachten zijn verhelderd, er is met cliënt een toekomstplan gemaakt, waarvan 1x per 2 maanden de voortgang met betrokkenen wordt besproken, en er zijn afspraken over betere en meer communicatie van de hulpverleners van buiten. Bij de evaluatie van het klachtafhandelingstraject was één van de conclusies van betrokken cliënt: "alles wat ik nu kan en heb, is er dankzij jullie begeleiding..."

7.7 Conclusies uit meldingen en incidenten

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het ontstaan en afhandelen van meldingen en incidenten. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

Op Zonnehoeve zijn dagelijks veel personen aanwezig: cliënten, medewerkers, ondernemers, bezoekers. En er is van alles te doen- geen wonder dat er af en toe een incident zich voordoet. Gelukkig dit jaar allemaal overzichtelijk en goed aan te pakken. We hebben geconstateerd dat de procedures in die gevallen hebben gewerkt, dat er adequaat is opgetreden en er geen sprake is geweest van ernstig letsel. De klachten die werden geuit zijn snel opgepakt, voor de cliënten naar voldoening afgehandeld, en in de organisatie hebben ze waar nodig en mogelijk geleid tot aanpassing.

8 Acties

Werken aan kwaliteit is een continu proces, waarbij alle stappen die genomen worden om de situatie op peil te houden of te verbeteren kunnen worden vastgelegd in een actie. De actielijst is een belangrijke weergave van de activiteiten van de zorgboerderij in het algemeen en op het vlak van kwaliteit.

8.1 Voortgang actielijst, afgesloten acties

In het afgelopen kalenderjaar zijn onderstaande acties uitgevoerd. Waar nodig heeft de zorgboer(in) een toelichting gegeven op de uitvoering van de actie.

aanvullen RI&E met woonelementen RI&E Welzijn

Verantwoordelijke: maaike slabbers
Geplande uitvoerdatum: 01-08-2017
Actie afgerond op: 31-12-2017 (Afgerond)
Toelichting: Vanwege drukke werkzaamheden is de voorbereiding van de extra audit tbv de aanvulling woonfunctie op het keurmerk nog niet verder uitgewerkt; het plan is om dat medio 2018 weer op te pakken. Aad-Maaike

herziening diverse documenten op aparte registratie tbv woonfunctie

Verantwoordelijke: maaike slabbers
Geplande uitvoerdatum: 01-08-2017
Actie afgerond op: 31-12-2017 (Afgerond)
Toelichting: Vanwege drukte is deze actie niet voltooid in 2017; plan is om medio 2018 dit weer op te pakken-Maaike.

opstellen, bespreken en notitie m.b.t. seksueel gedrag opnemen in het KS

Geplande uitvoerdatum: 01-08-2017
Actie afgerond op: 01-05-2017 (Afgerond)
Toelichting: afgerond-mei 2017- Maaike

verdubbeling productie melkproducten tov 2016

Geplande uitvoerdatum: 15-12-2017
Actie afgerond op: 31-12-2017 (Afgerond)
Toelichting: Vanwege uitvallen van eerstverantwoordelijke medio 2017 is dit doel niet bereikt. De nieuwe ondernemer veeteelt is bezig aan een scholing mbt melkverwerking, en het plan is de verdubbeling van de productie in 2018 wel te behalen-Olivier/Hendrik

bezetting gemiddeld 6 plaatsen in tienermoederhuizen**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2017**Actie afgerond op:** 31-12-2017 (Afgerond)

Toelichting: Bezetting is gerealiseerd, maar vanaf april 2017 is de financiering gebrekkig gebleken. Aan een inhaalslag wordt hard gewerkt, de administratieve en financiële procedures terzake flink onder de loep genomen om herhaling van de problemen in de toekomst te voorkomen. En van de in 2017 eerstverantwoordelijke is afscheid genomen, en vervangen door andere ervaren krachten- Hendrik-Tessa. Voor 2018 blijft het doel een gemiddelde bezetting van 6

2.3.2 -> Zijn er afspraken gemaakt over scholing en ontwikkeling? Ja -> Welke en met wie? Geplande activiteit(en) toevoegen aan de actielijst**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2017**Actie afgerond op:** 31-12-2017 (Afgerond)

Toelichting: afspraken zijn gemaakt over de BHV(herhalings)cursussen, regie Aad. Ook de deelname aan de diverse netwerken is en wordt voortgezet. Onderzocht wordt of ism Pactum deskundigheidsbevordering kan worden georganiseerd. In 2017 zijn weer diverse scholingen gevolgd, en met succes afgerond.(zie paragraaf Scholing en ontwikkeling bij hoofdstuk Algemeen)

Ondersteuningsnetwerk/ketenzorg ontwikkelen: actiepunt. 170513/pjvd: akkoord.**Verantwoordelijke:** Margreet Renkers**Geplande uitvoerdatum:** 01-05-2017**Actie afgerond op:** 01-05-2017 (Afgerond)

Toelichting: ondersteuningsnetwerk is in de 2de helft van 2017 intensief betrokken geweest in de begeleiding van het team, en ingeschakeld bij de interne klachtafhandeling.

5.6.7.2 -> Hoe wordt er gecontroleerd of het noodplan bekend is bij de deelnemers?**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2017**Actie afgerond op:** 31-12-2017 (Afgerond)

Toelichting: bij de ontruimingsoefening blijkt of het noodplan bekend is, Er is opnieuw uitleg gegeven;waar onduidelijkheden bestonden zijn deze opgehelderd (bv. inzet telefoonketen). A4 met nood-en ontruimingsplan moet op meer plaatsen opgehangen worden, oa maalterij.

Actualisatie van de RI&E**Geplande uitvoerdatum:** 28-02-2017**Actie afgerond op:** 28-02-2017 (Afgerond)

Toelichting: is gebeurd- Aad

Oefening calamiteitenplan**Geplande uitvoerdatum:** 31-07-2017**Actie afgerond op:** 18-12-2017 (Afgerond)

Toelichting: uitgevoerd-eind december 2017-Aad

Evaluatie gesprekken met deelnemers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2017**Actie afgerond op:** 31-12-2017 (Afgerond)**Functioneringsgesprekken****Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2017**Actie afgerond op:** 31-12-2017 (Afgerond)**Actualisatie BHV****Geplande uitvoerdatum:** 28-02-2017**Actie afgerond op:** 28-02-2017 (Afgerond)**Toelichting:** is gebeurd- febr- Aad**verlenging zoönosecertificaat****Geplande uitvoerdatum:** 01-11-2017**Actie afgerond op:** 07-11-2017 (Afgerond)**Toelichting:** gebeurd-november 2017-Olivier**opstellen nieuwe RI&E****Geplande uitvoerdatum:** 28-02-2017**Actie afgerond op:** 02-03-2017 (Afgerond)**Toelichting:** is gebeurd- Aad**bijeenkomst zorgteam voor de evaluatie van de Audit 2017****Geplande uitvoerdatum:** 22-05-2017**Actie afgerond op:** 22-05-2017 (Afgerond)**Toelichting:** is afgerond-mei 2017-Maaïke**Aanpassingen in het KS 170513/pjvd: akkoord.****Geplande uitvoerdatum:** 01-05-2017**Actie afgerond op:** 01-05-2017 (Afgerond)**Toelichting:** is gebeurd- mei 2017- Maaïke**Vertrouwenspersoon zal opnieuw gezocht worden. 170513/pjvd: akkoord.****Geplande uitvoerdatum:** 01-05-2017**Actie afgerond op:** 27-04-2017 (Afgerond)**Toelichting:** is gebeurd-april 2017- Maaïke

5.6.8 -> Hoe vaak, op welke manier en door wie wordt een ontruiming geoefend?

Geplande uitvoerdatum: 31-07-2016
Actie afgerond op: 22-05-2017 (Afgerond)
Toelichting: 1 keer per jaar wordt ontruimingsoefening gedaan, Aad .

controle brandblussers en EHBOmiddelen

Geplande uitvoerdatum: 01-02-2017
Actie afgerond op: 16-01-2017 (Afgerond)
Toelichting: is gebeurd- Aad

actualisatie handboek KS+ audit

Geplande uitvoerdatum: 01-03-2017
Actie afgerond op: 27-02-2017 (Afgerond)

bezetting gem. 85% dagbesteding

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2017
Actie afgerond op: 31-12-2017 (Afgerond)
Toelichting: doel is behaald- Maaïke en Tadeusz; voor 2018 geldt hetzelfde doel In en uitstroom bij de dagbesteding is actiever als bij het beschermd wonen. De dynamiek is positief over 2017 waarbij we binnen onze gestelde doelen zijn gebleven.

bezetting gem. 90% beschermd wonen

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2017
Actie afgerond op: 01-05-2017 (Afgerond)
Toelichting: doel is behaald-Maaïke en Tadeusz; voor 2018 blijft ook de bezetting van 90% het streven

verbetering facturering en incasso cf doelstellingen

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2017
Actie afgerond op: 31-12-2017 (Afgerond)
Toelichting: verbeteringen zijn gerealiseerd, maar aanhoudende inspanningen zijn nodig -mn naar gemeenten- om tijdige incasso te bewerkstelligen. Maaïke-financiële administratie NB deze actie zal opnieuw worden geopend over 2018. Aandacht hierop is noodzakelijk om de geldstromen goed te laten lopen

Controleer de bedrijfs- en locatiegegevens zoals die in deze Kwaliteitsapplicatie zijn opgenomen. Vul ontbrekende gegevens aan en corrigeer waar nodig de ingevulde gegevens zodat deze bij het verder gebruik van de applicatie correct in berichten en officiële verslagen en brieven worden weergegeven.

Geplande uitvoerdatum: 20-12-2017
Actie afgerond op: 18-12-2017 (Afgerond)

Tevredenheidonderzoek deelnemers**Geplande uitvoerdatum:** 31-10-2017**Actie afgerond op:** 16-12-2017 (Afgerond)**Toelichting:** Actie is afgerond op de datum waarop het onderzoek heeft plaats gevonden. Meting is verwerkt in jaarverslag 2017**1x per kwartaal interne rondgang RI&E****Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2017**Actie afgerond op:** 02-10-2017 (Afgerond)**Toelichting:** Elke eerste maandag van het kwartaal heeft de interne rondgang plaats gevonden. In 2018 dezelfde aanpak**gegevens opvragen van de verzekeringsmaatschappij van de huidige deelnemers/bewoners****Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2017**Actie afgerond op:** 15-09-2017 (Afgerond)**Toelichting:** Na audit direct gegevens opgevraagd bij deelnemers en vewerkt.

8.2 Voortgang actielijst, openstaande acties

Hieronder staan de geplande acties van de zorgboerderij. Wanneer een actie is uitgesteld of gewijzigd heeft de zorgboer(in) een toelichting beschreven.

Voor 1 mei 2018 voldoet Zonnehoeve aan de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming. gegevensbescherming**Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 01-05-2018**plannen 4 inspraakbijeenkomsten, 10/02/2017, 23/05/2017, 15/09/2017 en 29/11/2017****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 14-05-2018**De inspraakmomenten staan voor 2017 ingepland, graag ook voor 2018 de inspraakmomenten inplannen****Geplande uitvoerdatum:** 24-05-2018**Het klachtenreglement dient nog gepubliceerd te worden op zorgboeren.nl****Geplande uitvoerdatum:** 24-05-2018

herziening diverse documenten op aparte registratie tbv woonfunctie**Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 01-07-2018**aanvullen RI&E met woonelementen RI&E Welzijn****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 01-07-2018**tevredenheidsmeting onder deelnemers m.b.t. zorg op Zonnehoeve****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 30-11-2018**jaarlijkse controle apparaten/machines/speeltoestellen****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**Evaluatiegesprekken met deelnemers minimaal 1x per jaar. Voor deelnemers vanuit de Wlz minimaal 2x per jaar uitvoeren****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**Minimaal 1x per jaar een functioneringsgesprek met het personeel. Bij deze functioneringsgesprekken zullen minimaal twee ondernemers aanschuiven en het gesprek wordt gedocumenteerd in het personeelsdossier****Verantwoordelijke:** Margreet Renkers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**1x per maand controle EHBO-koffers en brandblusapparatuur. Waar nodig zal worden aangevuld/vernieuwd.****Verantwoordelijke:** Margreet Renkers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**jaarlijkse herhaling BHV****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**minimaal 1x een ontruimingsoefening en 1x een brandoefening****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018

Evaluatie van ontruimings/brandoefening**Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**2.3.2 -> Zijn er afspraken gemaakt over scholing en ontwikkeling? Ja -> Welke en met wie? Geplande activiteit(en) toevoegen aan de actielijst****Verantwoordelijke:** Margreet Renkers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**bezetting gem. 90% beschermd wonen****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**bezetting gem 85% dagbesteding****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**verbeteringen zijn gerealiseerd, maar aanhoudende inspanningen zijn nodig -mn naar gemeenten- om tijdige incasso te bewerkstelligen. Maaïke-financiële administratie****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**bezetting gemiddeld 6 plaatsen in tienermoederhuizen****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**verdubbeling productie melkproducten tov 2017****Verantwoordelijke:** maaïke slabbers**Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018**Voor volgend jaarverslag: Beschrijf bij de tevredenheidsmeting ook graag hoeveel vragenlijsten u heeft uitgezet en hoeveel reactie u heeft gekregen.****Geplande uitvoerdatum:** 31-12-2018

aanvragen audit mbt woonfunctie

Geplande uitvoerdatum: 01-08-2017
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 31-01-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: Deze audit is uitgesteld in afwachting van de federatie

plannen 4 inspraakbijeenkomsten, 4/02/2017, 27/05/2017, 2/09/2017 en 25/11/2017

Geplande uitvoerdatum: 23-12-2017
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 27-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: Cliënten en ouders/verzorgers zijn op de geplande data per mail uitgenodigd, Eén bijeenkomst werd goed bezocht,(info en gedachtewisseling over het proces van herijking) , op de overige data verscheen slechts een enkele cliënt met ouder/verzorger. Navraag leert dat cliënten en ouders/verzorgers van mening zijn dat zij ruim voldoende gelegenheid hebben om zich te informeren , en om hun inbreng te hebben wanneer zij dat wensen buiten de geplande momenten. Navraag bij collega zorgboeren om tips voor een betere opkomst heeft tot nu toe geen oplossing geboden. We blijven zoeken ...

Opstellen jaarverslag

Geplande uitvoerdatum: 28-02-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 27-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Schrijf uw jaarverslag over 2017 en dien deze in ten behoeve van de beoordeling.[Indienen Jaarverslag](#)

Geplande uitvoerdatum: 28-02-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 27-02-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Aandachtspunt: Voor deelnemers vanuit de WLZ geldt dat zij recht hebben op minimaal 2 keer per jaar een evaluatiegesprek.

Geplande uitvoerdatum: 31-05-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 01-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

U geeft aan de nieuwe klachtenregeling al te hebben doorgevoerd, het nieuwe klachtenreglement is echter nog niet gepubliceerd op www.zorgboeren.nl Doe dit graag alsnog.

Geplande uitvoerdatum: 05-05-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 13-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Vul bij de Bedrijfsgegevens graag de rechtsvorm nog in. Stuur hiervoor een mail naar kwaliteit@landbouwzorg.nl. Zij kunnen dit voor u aanpassen. Vermeld in de mail uw rechtsvorm.

Geplande uitvoerdatum: 14-05-2018
Actie afgerond op: Actie is afgerond op 13-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018
Toelichting: De mail is verzonden naar kwaliteit@landbouwzorg.nl. In afwachting van hun actie.

De schriftelijk toetsing jaarverslag 2017 is uitgevoerd en nog niet akkoord. Verwerk de opmerkingen die door de auditor aan uw Jaarverslag zijn toegevoegd en dien opnieuw uw Jaarverslag in ter beoordeling. [Aanvullen Jaarverslag](#)

Geplande uitvoerdatum: 14-05-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

1x per kwartaal controleren of dossier van deelnemers nog actueel zijn. - Medicatielijst - NAW gegevens - verzekeringpolis - noodcontactpersoon

Verantwoordelijke: maaïke slabbers

Geplande uitvoerdatum: 31-10-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

1x per kwartaal controleren of dossier van deelnemers nog actueel zijn. - Medicatielijst - NAW gegevens - verzekeringpolis - noodcontactpersoon

Verantwoordelijke: maaïke slabbers

Geplande uitvoerdatum: 31-10-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-05-2018 (als Niet meer van toepassing) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

tevredenheidsmeting onder deelnemers m.b.t. zorg op Zonnehoeve

Verantwoordelijke: maaïke slabbers

Geplande uitvoerdatum: 30-11-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

jaarlijkse controle apparaten/machines/speeltoestellen

Verantwoordelijke: maaïke slabbers

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Evaluatiegesprekken met deelnemers minimaal 1x per jaar. Voor deelnemers vanuit de Wlz minimaal 2x per jaar uitvoeren

Verantwoordelijke: maaïke slabbers

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

Minimaal 1x per jaar een functioneringsgesprek met het personeel. Bij deze functioneringsgesprekken zullen minimaal twee ondernemers aanschuiven en het gesprek wordt gedocumenteerd in het personeelsdossier

Verantwoordelijke: Margreet Renkers

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2018

Actie afgerond op: Actie is afgerond op 14-05-2018 (als Afgerond) en wordt verantwoord in jaarverslag 2018

1x per maand controle EHBO-koffers en brandblusapparatuur. Waar nodig zal worden aangevuld/vernieuwd.

Verantwoordelijke: Margreet Renkers

Geplande uitvoerdatum: 31-12-2018

Acties

Aan de hand van dit onderwerp is 1 actie opgenomen in de actielijst.

8.3 Conclusies m.b.t. de actielijst

In deze paragraaf geeft de zorgboer(in) een korte evaluatie van het plannen en tijdig uitvoeren van acties. Eventuele verbeterpunten zullen aan de actielijst worden toegevoegd.

In het verslagjaar is veel tijd en aandacht besteed aan het actualiseren van het kwaliteitssysteem, en de voorbereiding op de audit tbv de verlenging van het keurmerk. De daarvoor geplande acties zijn op tijd gerealiseerd. Het was jammer dat de instructies voor het tegelijkertijd toetsen van de woonfunctie van het keurmerk zo laat in het voorbereidingsproces kwamen. Ondanks onze snel opgepakte voorbereidingen daarvoor, en aan het systeem toegevoegde aanpassingen ter zake bleek het helaas niet mogelijk de reeds geplande audit uit te breiden naar de woonfunctie. Een gemiste kans.. En vanwege andere zaken die de aandacht nodig hadden heeft de tijd en inspiratie ontbroken om later in 2017-zoals eigenlijk de bedoeling was- een nieuwe audit voor de woonfunctie aan te vragen. Dat staat weer voor 2018 in de planning.

De voorgeschreven, vaste acties hebben allemaal hun beslag gekregen, die zijn als het ware inmiddels in de genen ingeprent. Zaken rond de financiering en administratieve afhandeling hebben zoals gepland de volle aandacht gekregen, en verbeteringen zijn er zeker ook. Maar de problematiek is hardnekkig- de gemeenten ingewikkelde partners in dit opzicht, en aanhoudende aandacht, tijd en energie is noodzakelijk, ook in 2018.

9 Doelstellingen

In dit hoofdstuk beschrijft de zorgboer(in) wat de toekomstplannen zijn voor de zorgboerderij.

9.1 Doelstellingen voor de komende vijf jaar

In het proces van herijking dat in 2017 op Zonnehoeve heeft plaatsgevonden is -naast terugblik op het verleden en de evaluatie van het heden uiteraard ook vooruit gekeken naar de toekomst. Waar visie en missie na grondige evaluatie in de kern ongewijzigd zijn gebleven, en alle betrokkenen zich daar weer aan gecommitteerd hebben, zijn met het hernieuwde ondernemersteam plannen gemaakt om de toekomst gezamenlijk concreet gestalte te geven. Deze plannen zijn samengevat in het Vijfjarenplan Zonnehoeve. Het vijfjarenplan is gericht op het neerzetten van Zonnehoeve als CV met verschillende bedrijfstakken die naadloos op elkaar aansluiten.

9.2 Doelstellingen voor het komende jaar

Doelstellingen voor komend jaar zijn wat betreft de zorg continuïteit in kwantiteit, en weer verder verbetering in kwaliteit. Voor het agrarisch bedrijf zijn de doelstellingengericht op uitbreiding van de tuinbouw- en melkverwerkingsproductie, verbetering grondbewerking, stabiele en gezonde veestapel, goed(90%)bezette manege, uitbreiding van leveranties aan de Hofwebwinkel (vlees, melkproducten, bakkerijproducten) en lichte(10%) uitbreiding van de productie van de bakkerij.

Voor 2018 zijn er concrete doelstelling per bedrijfsonderdeel geformuleerd.

-Dagbesteding In 2018 zal er een deel van de dagbesteding projectmatig vormgegeven worden. Hiervoor zal er in 2018 een pilot worden gestart in samenwerking met de tuinbouw. Er zal een groep worden opgericht met deelnemers die mee werken en leren in de tuinbouw zodat zij het gehele proces van zaadje tot oogst kunnen mee maken. Gedurende dit traject kunnen de deelnemers zich op individueel vlak ontwikkelen en hun doelen nastreven.

- Dagbesteding/Beschermd Wonen/Moeder en Kindhuis In 2018 is Zonnehoeve in samenwerking gegaan met minimaal 2 nieuwe zorginstellingen om de ketenzorg te versterken. Om betere zorg te kunnen leveren is het van belang dat er een goed netwerk is waarmee kan worden samengewerkt. Door een sterk netwerk kan er beter worden ingespeeld op de vraag van de deelnemers en bevordert de doorstroom wanneer nodig/mogelijk.

- Moeder en Kindhuis Vanaf het derde kwartaal van 2018 is het Moeder en Kindhuis voor 80% gevuld. Vanwege de wisselingen in 2017 is heeft het Moeder en Kindhuis een nieuwe doorstart gemaakt onder de leiding van Tessa Arnolds. De eerste helft van 2018 zal worden gebruikt om een stabiele start te maken waarna er vanaf het derde kwartaal 80% productie wordt verwacht.

- Paarden in 2018 zal de vulling van de stallen voor 1/3 met leasepaarden zijn en voor 2/3 met pensionpaarden. Nu is de verdeling 1/3 pensionpaarden en 2/3 leasepaarden maar om het rendement van de stal omhoog te krijgen zal er een omschakeling gaan plaats vinden.

- Paarden In 2018 zullen er vier nieuwe paddocks gerealiseerd zijn. Dit is van belang om de paarden nog meer bewegingsvrijheid te geven en zal de kwaliteit van het leven van de paarden op Zonnehoeve verbeteren.

- Akkerbouw In 2018 zal de akkerbouw geoptimaliseerd worden. Wegens de wisselingen van akkerbouwers in de afgelopen jaren vraagt de akkerbouw nu gerichte aandacht. De focus ligt op de verdeling van de akkers, juiste doorwisseling van teelten en voeden van de grond.

- Tuinbouw In 2018 is er gestart met het veredelen van eigen zaden. In samenwerking met de zaderij coöperatie zal er een proef worden ingezet met erwten en er zal van spinazie zaden veredeld worden.

- Veeteelt In 2018 bestaat de melkveestapel uit 60 melkkoeien met bijbehoren jongvee. Het houden van 60 melkkoeien is een ideaal aantal voor de hoeveelheid melk dat geproduceerd wordt versus de kosten. De veeteelt heeft de afgelopen jaren een aantal tegenslagen gehad waardoor het veestapel opnieuw dient te worden ingericht.

- Veeteelt In 2018 levert Zonnehoeve roomboter en karnemelk aan hofwebwinkel voor verkoop. Al enige tijd is Zonnehoeve aan het investeren om eigen zuivelproducten op de markt te zetten. Dit jaar ligt de focus op het verzuivelen van boter en karnemelk.

De concrete acties om aan de doelen na te streven zijn vermeld in de actielijst.

9.3 Plan van aanpak

Om de doelstellingen te realiseren beschrijft de zorgboer(in) concrete stappen die worden toegevoegd aan de actielijst.

De doelstelling zijn opgesteld aan de hand van een langere termijn visie. De groep ondernemers hebben eerst ieder voor zich en daarna gezamenlijk het vijfjarenplan samengesteld. De doelstellingen van 2018 zijn de eerste stappen van dit bewuste plan.

Overzicht van bijlagen

In dit overzicht is opgenomen welke bijlagen er aan het jaarverslag zijn toegevoegd. Deze bijlagen bevatten aanvullende informatie voor de toetsing en worden niet gepubliceerd.

6.5	• resultaten tevredenheidsonderzoek 2017

3.1	• geactualiseerde bijlagen kwaliteitssysteem

5.2	• scholingsactiviteiten 2017 zonnehoeve